

הרציונאל

בבואנו לעסוק במושג הנעלה "אהבת ישראל" צריכים אנו לקשרו עם עולמו ושגרת חייו של התלמיד. בדרך זו יפנים התלמיד שגם לו יש חלק במצווה וכי יש בידו באמצעות מעשיו להשפיע טובה ואהבה.

ההתנהלות החברתית בכיתה דורשת מאתנו המורים התייחסות חינוכית ומעורבות מרובה. מריבות, עלבונות, השחתת ציוד אישי וכדומה, הם דבר שבשגרה. בעיה נפוצה בייחוד בגילאים הצעירים היא דחייה חברתית. הילד הדחוי חש בדידות וניכור מצד החברה ואנו כמורים צריכים לתת את הדעת לכך ולהושיט עזרה הן ברמה האישית והן ברמה הכיתתית. בשיעור זה יפנימו התלמידים כי בהתנהגות ראויה כלפי החבר הם מקיימים מצוות אהבת ישראל. התלמידים יגשו באירועים שליליים שונים המתרחשים בכיתה ויקבעו כיצד ראוי לנהוג כדי לקיים מצוות אהבת ישראל. כמו כן נצייד את התלמידים בכלים להגשמת המטרה.

המטרות

- התלמידים יפנימו כי "אהבת ישראל" ניתנת ליישום בתחומים שונים ומגוונים מעולמם.
- התלמידים יתרגלו אהבת ישראל בכיתה.
- התלמידים ירכשו דרכים שיסייעו בידם לקיים מצוות אהבת ישראל.

מבנה השיעור

- פתיחה: לא הולך יותר לבית הספר (מליאה)
- שלב א': מתרגלים אהבת ישראל בכיתה (קבוצות ומליאה)
- שלב ב': מתי אבא שמח? (מליאה ועבודה אישית)
- סיכום: העצה שלי לאהבת ישראל (מליאה ועבודה אישית)

ההכנות הנדרשות

- יש להכין תמונות מספרות (נספח 1)
- יש להכין מדבקות חיוכוך (סמיילי) כמספר תלמידי הכיתה.
- יש לצלם דף "מתי אבא שמח" (נספח 2) כמספר תלמידי הכיתה.
- יש לצלם דף "העצה שלי לאהבת ישראל" (נספח 3) כמספר תלמידי הכיתה.

מהלך השיעור

פתיחה: לא הולך יותר לבית הספר (מליאה)

- נספר את המקרה הבא:

- "אני לא הולך יותר לבית הספר!" הודעתי לאימא ודמעות זלגו מעיני בלי שבכלל רציתי. אימא התיישבה על ידי ושאלה: "מה קרה, חמודי, הלימודים קשים לך? אולי אתה חושש

מהמבחן שיש מחר?"

- "לא", אמרתי, וניסיתי להסתיר את הדמעות.
 - "אז מה קרה?" שאלה אימא בדאגה ואני שתקתי, לא ידעתי איך לספר וממה להתחיל.
 במצבים כאלה אני מעדיף להיות לבד עם עצמי ועם 'יומי' היומן שלי, שם אני כותב את כל מה שיש לי בלב. נכנסתי לחדר וכתבתי בלי הפסקה:
 "שלום יומי, אני לא רוצה ללכת לבית הספר כי אין לי חברים. אפילו לא חבר אחד.
 אני מרגיש בודד ומסכן. ניסיתי להתחבר – בכל הפסקה אני מבקש להצטרף למשחק כדורגל ואלה שמחליטים תמיד על המשחק אף פעם לא בוחרים בי. גם הילדים שמשחקים בתופסת או בגולות מתעלמים ממני. כשרצים לחדר צפייה כל אחד רץ ותופס מקום לחבר. אני תמיד מגיע אחרון ואין לי חבר שיתפוס לי מקום. וכשאני מנסה לתפוס לי מקום בשורה הראשונה יש ילדים שמעליבים ומכנים אותי בשמות גנאי. במקרים כאלה אני לא מצליח להתגבר. אני בועט בהם ומכה. הם צוחקים והולכים לספר לכל הילדים שלא כדאי לשחק אתי כי אני ילד שמרביץ..."
 אימא נכנסה לחדר והתבוננה בי, החלטתי להראות לה הפעם את מה שכתבתי. אולי היא תוכל לעזור?

• נשאל:

- מה מפריע לילד שבסיפור?
  - האם קרה לכם מקרה דומה? האם הרגשתם הרגשה דומה?
  - כיצד הייתם מגיבים לו הייתם במקומו?
  - למי אפשר לפנות?
  - כיצד אפשר לעזור לילד שמרגיש כך?
- נאמר: אנו חיים בכיתה אחת וצריכים להתאמץ שכולם ירגישו טוב ויהיו שמחים. אם ח"ו יש בכיתה ילדים שמרגישים בודדים, שלא משתפים אותם ושלא דואגים להם, זה סימן שאין בכיתה מספיק אהבת ישראל. יש לכל אחד מאתנו אחריות שלכולם יהיה נעים בכיתה.

שלב א': מתרגלים אהבת ישראל בכיתה (קבוצות ומליאה)

- נתחלק לחמש קבוצות.
- נחלק לכל קבוצה תמונה מספרת (נספח 1)
- כל קבוצה תכתוב:
  - איזו התנהגות אינה ראויה על פי התמונה.
  - כיצד ראוי לנהוג.
  - כיצד ההתנהגות הראויה תוביל לאהבת ישראל.
- נקיים סבב בין הקבוצות, כל קבוצה תציג במליאה את מסקנותיה.

- נבקש מכל קבוצה לנסח משפט שמבטא התנהגות ראויה: (תשובה: תמונה 1 – פותחים את הברז בעדינות, לא משפריצים מים ולא דוחפים, עומדים יפה בתור וממתנינים. תמונה 2 – בכיתה לא משתוללים, שומרים על רכוש החבר, דואגים שלא יתפזר ולא יישבר. תמונה 3 – משתפים את כולם במשחק. תמונה 4 – הציון במבחן שייך לתלמיד לא חוטפים ולא לועגים, לא לועגים לחברה. תמונה 5 – בתור להסעה לא דוחפים, מפנים מקום ישיבה לילדים אחרים).
- נתלה את התוצרים בסביבת הלמידה.

שלב ב': מתי אבא שמח? (מליאה ועבודה אישית)

- נחלק לכל תלמיד דף: מתי אבא שמח יותר? (נספח 2)
- נחלק לכל תלמיד מדבקת חיוכו (סמייל).
- נאמר: האזינו כעת לשני סיפורים וקבעו מתי לדעתכם אבא שמח יותר.
- נבקש מתנדבים להשלים את הסיפורים.
- נקרא את הסיפור הראשון:

אבא חזר הביתה מיום עבודה ארוך.
הבית היה מבולגן: כלים בכיור חפצים פזורים בכל פינה. אבא לא אהב שהבית הפוך ומלוכלך. הוא נכנס לחדר הילדים כדי לנזוף בילדיו על אי הסדר.
בחדר הילדים ישבו רועי ודן ושיחקו בתצרף (פאזל). רותי סיפרה סיפור לחני ודנה האחות הגדולה עזרה לדוד בהכנת שיעורי הבית. אבא התבונן בילדיו כיצד הם עוזרים ומשמחים זה את זה. אבא התבונן בילדיו ואמר _____

- נקרא את הסיפור השני:

אבא חזר הביתה מיום עבודה ארוך.
הבית היה מצוחצח. הכלים שטופים והחפצים מונחים במקומם.
אבא נכנס לחדר הילדים כדי לשבח את ילדיו על הסדר והניקיון.
בחדר הילדים היה רעש ומהומה. רועי ודן התקוטטו זה עם זה, רועי משך לדן בפאות ודן בעט בו בחזקה. רותי וחני רבו על עגלת הבובות. כל אחת משכה לכיוון אחר וכינתה את אחותה בכינויי גנאי. דוד הציק לדנה וקשקש על מחברותיה.
אבא התבונן בילדיו ואמר _____

- נבקש להשלים את הסיפורים ולהדביק מדבקה היכן שלדעתם אבא שמח יותר.
- נאמר: הסיפור הזה הוא גם משל: אבא הוא אבא שבשמים והילדים הם עם ישראל, בניו. הבית המבולגן אלו העברות והבית המסודר אלו המצוות.
כשהבנים אוהבים זה את זה וחיים בשלום זה עם זה אז ה' שמח אפילו אם הבנים עושים ח"ו עברות. ה' רואה את האהבה שבין בניו וזה משמח אותו. אבל אם ח"ו יש שנאה וריב בין הבנים אז גם אם מקיימים מצוות, ה' עצוב כי העיקר הוא אהבת ישראל. לכן חז"ל קובעים שהמשיח

יבוא כשתתרבה אהבת ישראל. (הגלות קרתה בגלל שנאת חינם והגאולה תתממש בזכות אהבת חינם).

- נאמר: מצוות אהבת ישראל חשובה כל כך בעיני ה'. כל אחד ואחד מכם יכול לזכות ולקיים את המצווה. כשאנו מוותרים זה לזה, עוזרים זה לזה, נמנעים מלפגוע זה בזה, אנו מקיימים מצווה חשובה מאין כמוה.
- העשרה:

נספר שבתקופת אחאב שהיה מלך רשע ועודד את העם לעבוד עבודה זרה, דווקא אז עם ישראל ניצח במלחמות וה' עזר לעם ישראל. חכמים שואלים: מדוע? בזכות מה ניצחו? והתשובה היא שבאותו דור לא היו מלשינים זה על זה ולא מדברים לשון הרע לכן ניצחו.

"ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי אמר: תינוקות שהיו בימי דוד, עד שלא טעמו טעם חטא, היו יודעים לדרוש את התורה בארבעים ותשע פנים טמא וארבעים ותשע פנים טהור... ואחר כל השבח הזה יוצאין למלחמה ונופלין, על ידי שהיה בהן דלטורין... אבל דורו של אחאב כולם עובדי עבודה זרה היו ועל ידי שלא היו בהן דלטורין יוצאין למלחמה ונוצחין".

עניין זה מופיע במדרש נוסף: "ר' אלעזר, בנו של ר' אלעזר הקפר, אומר: גדול השלום, שאפילו ישראל עובדין עבודה זרה ושלום ביניהם, כביכול אמר המקום: אין השטן נוגע בהם, שנאמר: "חבור עצבים אפרים הנח לו", אבל משנחלקו מה נאמר בהם? – "חלק לבם עתה יאשמו".

סיכום: העצה שלי לאהבת ישראל (מליאה ועבודה אישית)

- נאמר: למדנו על מצוות אהבת ישראל. זו מצווה חשובה מאד אבל גם קשה. לפעמים קשה לנו לאהוב את החבר שפגע בנו, קשה לנו שלא לכעוס או להעליב.
- נשאל: האם לדעתכם יש דרך או שיטה שתעזור לנו להצליח במשימה של אהבת ישראל? (נאזין לתשובות)
- נספר כי בשיעור "חינוך מתוך אמונה – כולנו אחים" נתבקשו ילדים מבתי ספר שונים לכתוב: "מה העצה שלי לאהבת ישראל".
- נחלק דף: "העצה שלי לאהבת ישראל" (נספח 3)
- נאמר: לפניכם עצה שכתבה שירת, נקרא מתוך נספח 3:
בלילה לפני השינה אני שוכבת במיטה ומדמיינת שקורים לי כל מיני דברים לא נעימים, למשל: חברה דמיונית לועגת לי ומספרת לכל החברות על משהו מבייש שקרה לי. אני מרגישה איך אני נעלבת ומתביישת. אני מדמיינת את ההרגשה הרעה כאילו זה קורה לי באמת ואז אני מבטיחה לעצמי שלא אתנהג כמו החברה הדמיונית ושאיני לא אבייש אף אדם. אני מחליטה: מהיום לא אבייש ולא אלעג לאחרים כי זה ממש לא נעים.
- נשאל: האם אתם מכירים משפט דומה לדבריה של שירת שאומרים חכמים? (תשובה – "מה ששנוא עליך אל תעשה לחברך"). נציין שלפעמים אנו יכולים להיזכר במשהו אמתי שקרה לנו ומתוך כך להחליט שלא נעשה כן לזולת.

- נשאל: מדוע לדעתכם הדברים כתובים בתוך לבנה? נסביר כי בכך שכל אחד מוסיף אהבת ישראל ומתאמץ באהבת ישראל הוא מקרב את בניין המקדש: בגלל שנת חינוך חרבה ירושלים ובגלל אהבת חינוך תיבנה.
- נבקש מהתלמידים למלא את חלקם בדף (נספח 3). נאפשר גם למלא בזמנם הפנוי, לחשוב על שיטות לאהבת ישראל, להתייעץ עם ההורים, עם סבא וסבתא וכדומה.
- נתלה בסביבת הלמידה את הלבנים כחומה ומעל נתלה ציור של הר הבית (נספח 4).

נספח 1: תמונות מספרות

אבואה א

זי תתעוררות אינה ראויה על פי התנחלות?
זי תתעוררות אינה ראויה על פי התנחלות?
זי תתעוררות אינה ראויה על פי התנחלות?

נספח 2: מתי אבא יותר שמח?

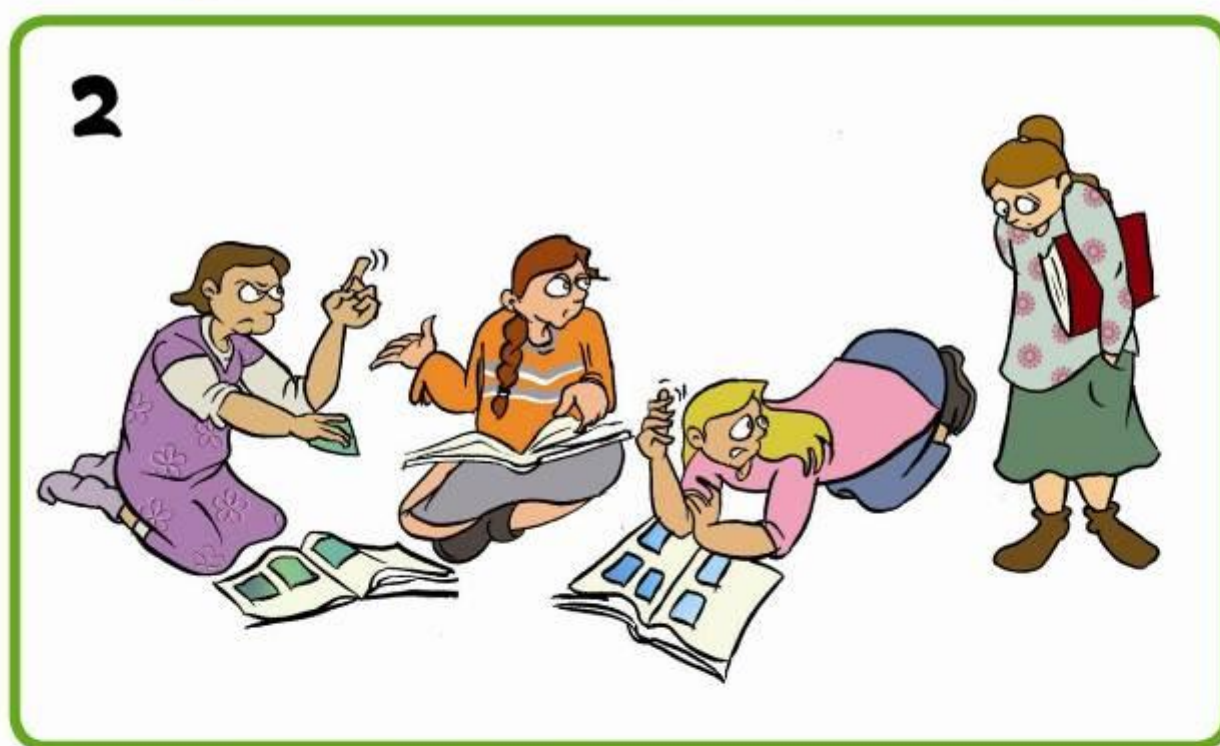
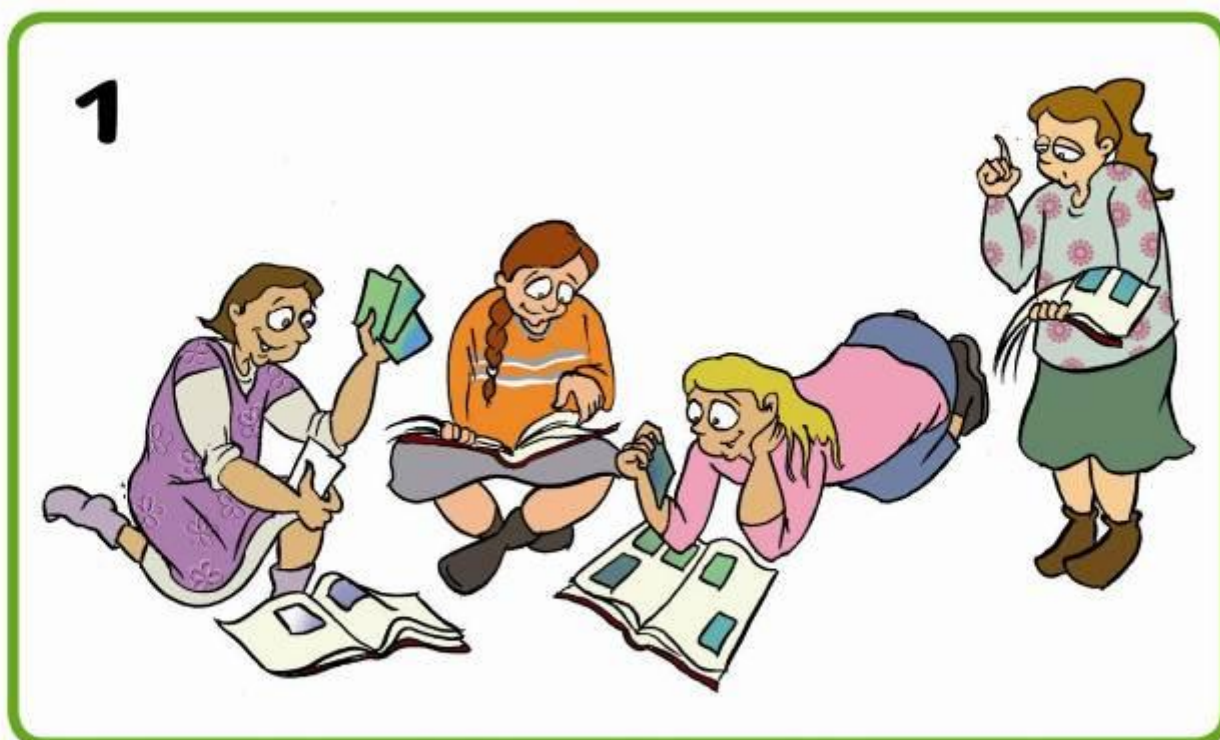
נספח 1: תמונות מספרות

קבוצה ב

בלילה לפני השינה אני שוכבת במיטה ומדמיינת שקורים לי כל מיני דברים לא נעימים למשל: חברה דמיונית לועגת לי ומספרת לכל החברות על משהו מבייש שקרה לי, אני מרגישה איך אני נעלבת ומתביישת, אני מדמיינת את ההרגשה הרעה כאילו זה קורה לי באמת ואז אני מבטיחה לעצמי שאני לא אתנהג כמו החברה הדמיונית ושאני לא אבייש אף אדם. אני מחליטה: מהיום לא

נספח 1: תמונות מספרות

נספח 1: תמונות מספרות

1. איזו התנהגות אינה ראויה על פי התמונה?

2. כיצד ראוי לנהג?

3. כיצד ההתנהגות הראויה תוביל לאהבת ישראל?

קבוצה ד

נספח 2: מתי אבא יותר שמח

הסוד שלי לאהבת ישראל:

בלי לה לפני הענה אני מוכבת בטטה ומדמינת מקורים לי כל מיני דברים לא נעימים, למשל: חברה דמינית לועגת לי ומדפדת לכל החברות על משהו מביש מוקרה לי. אני מדגישה נעלבת ומתבישת ומדמינת את ההדגשה הרעה כאלו זה קורה לי באמת ואז אני מבטיחה לעצמי שאני לא אתנהג כמו החברה הדמינית ושאני לא אביש אף אדם. אני מחליטה: מהים לא אביש ולא אלעג לאחרים כי זה מטש לא נעים.

שם התלמיד: _____

שם התלמיד: _____

הסוד שלי לאהבת ישראל:

בלי לה לפני הענה אני מוכבת בטטה ומדמינת מקורים לי כל מיני דברים לא נעימים, למשל: חברה דמינית לועגת לי ומדפדת לכל החברות על משהו מביש מוקרה לי. אני מדגישה נעלבת ומתבישת ומדמינת את ההדגשה הרעה כאלו זה קורה לי באמת ואז אני מבטיחה לעצמי שאני לא אתנהג כמו החברה הדמינית ושאני לא אביש אף אדם. אני מחליטה: מהים לא אביש ולא אלעג לאחרים כי זה מטש לא נעים.

שם התלמיד: _____

שם התלמיד: _____

